ECLI:LV:KURT:2022:1019.C69170722.3.S
Lieta Nr.C69 1707 22

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2022. gada 19. oktobrī

Kurzemes rajona tiesa,
tiesnese Inga Kadeģe,
rakstveida procesā izskatīja civillietu /Nosaukums A/ prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Prasītāja /Nosaukums A/ iesniegusi tiesā prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda 3060,28 un tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Prasība pamatota ar sekojošiem argumentiem.

[1.1] 2016. gada 9. jūnijā starp prasītāju un atbildētāju noslēgts atgriezeniskā finanšu līzinga līgums Nr. VC02691 (turpmāk – Līgums) par transportlīdzekļa Opel Insignia (turpmāk – transportlīdzeklis) iegādes finansēšanu.

[1.2] Puses vienojušās par finansējuma apmēru līzinga objekta iegādei 7500 *euro* un komisijas maksu līzinga noformēšanai 400 *euro,* kopā 7900 *euro*, procentu likmi par finansējuma lietošanu 31% gadā, līgumsodu 0,50% no kavētā maksājuma kalendārajā dienā.

[1.3] Tā kā atbildētāja kavēja līzinga maksājumus 54 dienas, 2019. gada 23. janvārī viņai paziņots par atkāpšanos no Līguma. Paziņojumā norādīta neatmaksātā finansējuma pamatsumma 6158,54 *euro* un procentu maksājums 438,70 *euro,* parāda samaksas termiņš un pienākums nesamaksāšanas gadījumā atgriezt prasītājai tai piederošo līzinga objektu līdz 2019. gada 12. februārim.

[1.4] Transportlīdzeklis tika atgriezts 2019. gada 13. maijā un 2019. gada 31. maijā pārdots par 3650 *euro*.

2019. gada 2. decembrī atbildētājai nosūtīts paziņojums par atlikušo saistību apmēru 3060,20 *euro*, norādot termiņu saistību nokārtošanai līdz 2020. gada 7. janvārim.

Atbildētāju saistības nav nokārtojusi.

[1.5] Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1843. pantu.

[2] Atbildētāja sniegusi paskaidrojumu, norādot, ka prasību uzskata par noraidāmu sekojošu apstākļu dēļ.

[2.1] Atbildētāja saņēmusi prasītājas 2019. gada 23. janvāra paziņojumu par atkāpšanos no līguma un pēc savstarpējas vienošanās 2019. gada 13. maijā nogādāja līzinga objektu /adrese/, par ko sastādīts akts.

[2.2] Uz 2019. gada 13. maija akta sastādīšanas brīdi prasītājai neradās nekādas pretenzijas un parāda prasījumi.

2019. gada 2. decembrī atbildētāja saņēma paziņojumu par saistību atlikumu, kurā paziņots, ka līzinga objekts tika pārdots un atbildētājas parāds esot 3060,28 *euro*. 2021. gada 20. oktobrī atbildētāja saņēma brīdinājumu e-pastā par it kā nenokārtotām parādsaistībām pret prasītāju, piedāvājot samaksāt parādu /Nosaukums B/, neminot parāda summu un pamatojumu.

[2.3] Atbildētājai nav paziņots par līzinga objekta novērtēšanu 2019. gada 23. maijā. Viņa līzinga objektu nodevusi prasītājas rīcībā jau 2019. gada 13. maijā braucamā kārtībā, ar izietu tehnisko apskati. Automašīna nebija cietusi ceļu satiksmes negadījumā.

Uzskata, ka līzinga objektam pēc tam, kad tas tika nodots prasītājai, tika nodarīti ievērojami bojājumi, kas netika konstatēti pie līzinga objekta nodošanas aktā. Pieļauj, ka šādu bojājumu nodarīšana līzinga objekta vērtība nepārprotami samazinājās no atbildētājas neatkarīgu apstākļu dēļ un atbildētāja par to nodarīšanu nav un nevar būt vainojama.

[2.4] Līgumu atbildētāja ir pilnībā izpildījusi, veikusi līzinga maksājumus, līzinga objekts tika nodots prasītājai un nav nekāda pamata piedzīt jebkādu parādu par labu prasītājai.

[3] Prasītāja sniegusi atsauksmi uz atbildētājas paskaidrojumu.

[3.1] Atkāpšanās no Līguma notika 2019. gada 23. janvārī un paziņojumā tika noteikts līzinga objekta izpirkšanas termiņš vai pienākums atgriezt līzinga objektu prasītājai līdz 2019. gada 12. februārim. Pēc atbildētājas lūguma līzinga objekta izpirkšanas termiņš vairakkārt tika pagarināts. 2019. gada 2. maijā, kad līzinga objekts netika izpirkts, netika saņemts neviens maksājums kopš 2018. gada 15. novembra, prasītāja pieprasīja atbildētājai atgriezt transportlīdzekli ne vēlāk kā 2019. gada 7. maijā. Līzinga objekts noteiktajā termiņā netika atgriezts. /Nosaukums B/ atguva līzinga objektu no atbildētājas 2019. gada 13. maijā, līdz ar to radās izdevumi par līzinga objekta atgūšanu.

[3.2] Jau transportlīdzekļa pieņemšanas-nodošanas aktā ir fiksēti vizuāli redzami skrāpējumi un krāsas bojājumi, līdz ar to atbildētājas apgalvojumi, ka nav bijis neviens ceļu satiksmes negadījums, neatbilst patiesībai. Transportlīdzekļa pilnam novērtējumam izmantots sertificēta vērtētāja /Nosaukums C/ pakalpojums, vērtējumā ir uzskaitīti visi konstatētie defekti. Šāda vērtējuma sagatavošana nav noteikta Līgumā un Līgums nenosaka vērtējuma saskaņošanu ar atbildētāju. Atbildētājas apgalvojumi, ka bojājumi transportlīdzeklim nodarīt pēc nodošanas prasītājam, neiztur nekādu kritiku.

[3.3] Atbilstoši Līguma vispārīgo noteikumu 5.16. punktam atbildētājai ir pienākums segt 2019. gada 2. decembra paziņojumā norādīto parāda summu.

[3.4] Prasītāja 2022. gada 4. janvārī, pēc aicinājuma segt parādu, saņēma no atbildētājas e-pastu, kurā lūgts parāda sakarā viņu netraucēt ne zvanot, ne rakstot. Līdz ar to prasītāja bija spiesta vērsties tiesā ar pieteikumu par parāda piedziņu.

[4] 2022. gada 18. oktobrī tiesā saņemti prasītājas papildus paskaidrojumi, apliecinot, ka pēc 2018. gada 15. novembra no atbildētājas nav

saņemts neviens maksājums. Pēc prasītājas atkāpšanās no līguma 2019. gada 23. janvārī puses komunicējušas gan mutiski, gan elektroniskā sarakstē. Tā kā netika panākta nekāda vienošanās, atbildētājai tika noteikts termiņš transportlīdzekli nodot prasītājai līdz 2019. gada 7. maijam, kas tika paziņots e-pasta sarakstē. Reaģējot uz šo elektronisko paziņojumu, transportlīdzeklis tika nodots 2019. gada 13. maijā. Precizē, ka sadarbības partneris /Nosaukums B/ pēc prasītājas lūguma uzsāka transportlīdzekļa meklēšanu un noteica transportlīdzekļa atrašanās vietu, taču fiziski transportlīdzekli prasītājai nogādāja pati atbildētāja, līdz ar to izmaksas ar sadarbības partnera piesaisti no atbildētājas netiek prasītas.

[5] Atbildētāja sniegusi atbildi uz prasītājas papildus paskaidrojumiem, norādot, ka prasītāja paskaidrojumā nav minējusi patiesus iemeslus nevienā no iepriekš minētajiem punktiem.

[6] Ievērojot, ka lietas dalībnieki vairakkārt uz tiesas sēdi nav ieradušies, tiesa 2022. gada 9. septembrī pieņēma lēmumu saskaņā ar Covid - 19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. pantu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2022. gada 19. oktobrī, par ko lietas dalībnieki informēti likumā noteiktā kārtībā, noteikts termiņš motivēta noraidījuma pieteikšanai tiesnesei, papildu paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu pieteikšanai.

Papildus pierādījumi vai lūgumi tiesas noteiktajā termiņā nav iesniegti, kā arī noraidījums tiesnesei nav pieteikts.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, pārbaudot un novērtējot lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[8] Civillikuma 1402. pants noteic, ka *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

Atbilstoši Civillikuma 1587. pantam tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Saskaņā ar Civillikuma 1843. pantu, *ja kāds samaksā tikai daļu no sava parāda, tad viņa maksājumu vispirms ieskaita vēl nenomaksātos procentos, pēc tam kapitāla dzēšanai un tikai pēc tam līgumsoda dzēšanai.*

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 10. panta pirmo daļu puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā.

Lietā nodibināti šādi apstākļi.

[8.1] Starp prasītāju un atbildētāju 2016. gada 9. jūnijā noslēgts atgriezeniskā līzinga līgums Nr. VC02691, saskaņā ar kuru atbildētājai piešķirta kopējā līzinga summa 7900 *euro*, tajā skaitā finansējuma apmērs 7500 *euro* un komisija 400 *euro,* transportlīdzekļa Opel Insignia, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, iegādei, noteikta procentu likme 31 % gadā, līzinga termiņš - 2021. gada 30. jūnijs. Līzinga kopējās izmaksas 15 771,06 *euro*.

Atbilstoši Līguma vispārīgo noteikumu 6.1. punktam atbildētāja apņēmās atmaksāt finansējumu un maksāt procentus par finansējuma lietošanu saskaņā ar maksājumu grafiku tajā norādītajā valūtā, termiņā un apmērā.

No maksājumu grafika redzams, ka atbildētāja laika periodā no 2016. gada 9. jūlija līdz 2021. gada 30. jūnijam apņēmusies katra mēneša 30. datumā veikt maksājumus 260,47 *euro* apmērā.

[8.2] Lietā nav strīda, ka atbildētājai aizdevums izsniegts un viņas valdījumā nodots transportlīdzeklis.

[9] Civillikuma 1589. pants paredz, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Saskaņā ar Civillikuma 1425. pantu *katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.*

[9.1] Līguma vispārīgo noteikumu 7.2.1. punktā noteikts, ka līzinga devējs tiesīgs, nosūtot līzinga ņēmējam rakstisku paziņojumu, pārtraukt Līgumu pirms termiņa un prasīt, lai līzinga ņēmējs pirms termiņa atmaksā finansējumu, procentus par finansējuma lietošanu un izpilda visas no Līguma izrietošās saistības (samaksā kopējo parādu), ja līzinga ņēmējs ilgāk kā 30 kalendārās dienas neveic vai neveic pilnā apmērā līzinga maksājumus saskaņā ar maksājumu grafiku. Savukārt Līguma vispārīgo noteikumu 7.3. punktā noteikts, ka, saņemot līzinga devēja pieprasījumu, kas minēts vispārīgo noteikumu 7.2. punktā, līzinga ņēmēja pienākums ir līzinga devēja pieprasījumā norādītajā termiņā samaksāt līzinga devējam kopējo parādu, pretējā gadījumā līzinga ņēmēja valdījuma tiesības uz līzinga objektu izbeidzas un līzinga ņēmējam jānodod līzinga objekts līzinga devēja valdījumā saskaņā ar Līguma noteikumiem.

No prasītājas iesniegtā aprēķina izriet, ka atbildētāja maksājumus veikusi neregulāri un nepilnā apmērā, pēdējo maksājumu veikusi 2018. gada 15. novembrī. Lietā nav strīda, ka atbildētāja savas saistības nav pienācīgi pildījusi, tādējādi pieļaujot saistību izpildes nokavējumu.

[9.2] Prasītāja, konstatējot, ka atbildētāja kavē grafikā noteiktos maksājumus 54 kalendārās dienas, kas ir ilgāk par Līgumā noteiktajām 30 kalendārajām dienām, 2019. gada 23. janvārī paziņojusi, ka vienpusēji pirms termiņa lauž Līgumu. Lūgts ne vēlāk kā līdz 2019. gada 11. februārim veikt no Līguma izrietošā kopējā parāda 6597,24 *euro* samaksu, norādīts, ja samaksa netiks veikta, atbildētājai ir pienākums labprātīgi nogādāt valdījumā esošo transportlīdzekli lietošanai derīgā stāvoklī līdz 2019. gada 12. februāra pulksten 12 prasītājai.

[9.3] Tiesas ieskatā, ievērojot, ka atbildētāja pēdējo maksājumu līzinga saistību izpildei veikusi 2018. gada 15. novembrī, prasītāja tiesīgi izmantojusi Līguma 7.2.1. punktā pielīgtās tiesības un ar 2019. gada 23. janvāri pārtraukusi Līgumu pirms Līgumā paredzētā saistības izpildes termiņa iestāšanās.

[10] Lietā nav strīda, ka atbildētāja 2019. gada 13. maijā nogādājusi transportlīdzekli prasītājai.

No lietas materiāliem pievienotā 2019. gada 13. maija pieņemšanas-nodošanas akta redzams, ka atbildētāja transportlīdzekli ir nodevusi prasītājai ar spidometra rādījumu 304581. Atbildētāja minēto aktu pašrocīgi parakstījusi un iebildumus par aktā norādītajiem konstatētajiem automašīnas bojājumiem (skrāpējumiem uz labā un kreisā spārna, bampera labajā un kreisajā pusē, labās puses priekšējām durvīm, kreisās puses aizmugurējām durvīm) nav cēlusi.

[10.1] Saskaņā ar Līguma vispārīgo noteikumu 5.15. punktu līzinga devēja ir tiesīga pārdot transportlīdzekli trešajai personai, nesaskaņojot to ar līzinga ņēmēju.

Atbilstoši prasītājas pasūtījumam /Nosaukums C/ 2019. gada 23. maijā veikusi transportlīdzekļa OPEL INSIGNIA, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, spidometra rādījums 304581 km, novērtējumu, konstatējot virsbūves sīkus krāsas bojājumus visā perimetrā, priekšai bojājumus pēc CSNg, motors nav darba kārtībā, bojāts akumulators, neliela eļļas noplūde, ritošā daļa darba kārtībā, riepu nodilums 70%, korozija bremžu sistēmai,

salons netīrs, nekopts, sīki mehāniski bojājumi, trūkst detaļas, tehniskā apskate līdz 2019. gada 5. augustam, lietajiem diskiem bojāts krāsojums, novērtējot transportlīdzekļa tirgus vērtību 3900 *euro*, ātrās realizācijas vērtību 3120 *euro*.

Ievērojot, ka no pušu noslēgtā Līguma neizriet prasītājas pienākums paziņot atbildētājai par transportlīdzekļa novērtējumu, tiesa atzīst par nepamatotiem atbildētājas iebildumus, ka prasītāja nebija paziņojusi par vērtējuma veikšanu.

[10.2] 2019. gada 31. maija pavadzīme Nr. VC 02691-P apliecina, ka transportlīdzeklis pārdots par 3650 *euro*.

No parāda summas aprēķina redzams, ka no transportlīdzekļa pārdošanas iegūtie naudas līdzekļi novirzīti atbildētājas saistību daļējai dzēšanai, tas ir, pamatsummas 3211,30 *euro* un līgumisko procentu 438,70 *euro* segšanai.

[11] Tiesa atzīst par nepamatotiem un nepierādītiem atbildētājas iebildumus, ka līzinga objektam ievērojami bojājumi nodarīti pēc tam, kad tas nodots prasītājai.

Ņemot vērā, ka gan 2019. gada 13. maija transportlīdzekļa pieņemšanas-nodošanas aktā, gan 2019. gada 23. maija novērtējumā norādīts spidometra rādījums 304581 km, secināms, ka transportlīdzeklis pēc tā nodošanas prasītājai nav lietots.

Turklāt vizuāli bojājumi, proti, skrāpējumi uz labā un kreisā spārna, bampera labajā un kreisajā pusē, labās puses priekšējām durvīm, kreisās puses aizmugurējām durvīm, konstatēti 2019. gada 13. maija pieņemšanas-nodošanas aktā, kuram atbildētāja nav iebildusi. Minētajā aktā norādīts, ka par jebkāda veida slēptiem vizuāliem vai tehniskiem nodotā īpašuma bojājumiem materiālu atbildību nes pats nomnieks.

[12] Ņemot vērā iepriekš konstatēto, tiesai nav pamata apšaubīt, ka atbildētāja Līgumā pieļigtās saistības noteiktā termiņā un apmērā nav izpildījusi.

Pārbaudot prasības pieteikumam pievienoto parāda aprēķinu, tiesa atzīst, ka prasītāja pamatoti aprēķinājusi un lūdz piedzīt no atbildētājas neatmaksāto aizdevuma pamatsummu 2947,24 *euro,* kā arī papildus izdevumus par darbībām CSDD 74,04 *euro* un transportlīdzekļa novērtējumu 39 *euro*, kopā 3060,28 *euro.*

Prasība apmierināma par parāda 3060,28 *euro* piedziņu.

[13] Atbilstoši Civilprocesa likuma 41. panta pirmajai daļai no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi 362,42 *euro,* tas ir, samaksātā valsts nodeva 357,05 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,37 *euro*

Civilprocesa likuma 44. panta otrā daļa noteic, ka ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji.

Lietas materiālos atrodas zvērināta advokāta Haralda Velmera pilnvara par prasītāja pārstāvību tiesā un rēķins par juridiskajiem pakalpojumiem lietā pret /pers. A/ 242 *euro*.

Līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesāšanās izdevumi 242 *euro*.

[14] Par laiku no sprieduma labprātīgas izpildes beigu termiņa līdz sprieduma izpildei atzīstamas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no nesamaksātās piedzītās summas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. pantu, Civillikuma 1759. panta 1. punktu, ievērojot 1763. panta 1. punkta nosacījumus.

[15] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. pantu, Ministru kabineta 2022. gada 11. janvāra noteikumu Nr. 20 „Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 14. un 15. punktu, par labu valstij no atbildētājas piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 1,63 *euro*.

[16] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189., 190., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

/Nosaukums A/ prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, parādu 3060,28 *euro* (trīs tūkstoši sešdesmit *euro* un 28 centi) un tiesāšanās izdevumus 604,42 *euro* (seši simti četri *euro* un 42 centi).

Maksājumus veikt AS „Citadele banka" kontā Nr. /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,63 *euro* (viens *euro* un 63 centi), maksājumu veicot Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr. LV90001672316, kontā Nr. LV51TREL2190458019000, klasifikācijas kods 21499.

Noteikt tiesības katram piedzinējam saņemt likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās piedzītās summas, kuru pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu, no sprieduma labprātīgas izpildes beigu termiņa līdz sprieduma izpildei.

Noteikt sprieduma labprātīgai izpildei termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Kurzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Kurzemes rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2022. gada 19. oktobrī.

Tiesnese (paraksts*) I. Kadeģe